Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 76 JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 23, 1996 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 23-го КВІТНЯ 1996 р. Ч. 76. РІК CIII

ГЕНЕРАЛЬНА ПРОКУРАТУРА ВИЯВИЛА НИЗКУ ПОРУШЕНЬ

Київ (Р. Р.). — Тут 15-го квітня на адресу голови Верховної Ради України надійшла доповідна записка від генерального прокурора Григорія Ворсінова.

В документі сказано, що Генеральна прокуратура внесла 17 протестів та підготувала 40 позовних заяв до арбітражного суду у зв'язку з грубими порушеннями законності Фондом Державного Майна в ході приватизації. Найбільше порушень стосуються продажу підприємств, що не підлягають приватизації, використання старих цін для розрахунків з покупцями розрахунків з покупцями розроздержавлених у 1995 році об'єктів, недотримання мораторію на продаж об'єктів, неправомірного використання грошей, отриманих від приватизації тощо.

Лише центральним апаратом Фонду Державного Майна України у 1995 році за старими цінами приватизовано понад 20 об'єктів. Наприклад, готельний комплекс „Братислава-Десна" приватизовано за 5.5 блн. крб. в той час, як з урахуванням інфляції та індексації він коштує понад 188 блн. крб. При цьому у 1995 році заступникові голови ФДМУ Богданові Буці за рахунок позабюджетового фонду приватизації було виділено кредит в сумі 4.8 блн. крб. на придбання помешкання. Фонд Державного майна, на думку Генеральної прокуратури, незаконно виділив безпроцентні пільгові кредити 15 керівникам фонду на суму 21.4 блн. крб. терміном на 15-20

(Закінчення на стор. 3)

Зфальшовано результати виборів до Верховної Ради

Миколаїв (Р. Р.). — Кандидат на народного депутата України від 207-ої виборчої округи Миколаєва Вахтанг Кіпіані та його довірена особа — голова регіональної організації УРП Анатолій Іваноненко спростували результати виборів до українського парляменту, що відбулися 7-го квітня.

Згадані активісти надіслали до Генеральної прокуратури і до Центральної виборчої комісії документи, які засвідчують, що голоси на користь члена КПУ Василя Кузьєва були зфальшовані. Виявлено і документально підтверджено наявність у його підтримку 6,280 фальшивих бюлетенів, завдяки чому В. Кузьєв виграв вибори.

Виявлено й інші порушення. Зокрема, штучно знижено число виборців у цій окрузі: в грудні минулого року їх було 84,000, а 7-го квітня 1996 року — тільки 80,000.

Б. КЛІНТОН І Б. ЄЛЬЦИН ОБГОВОРЮВАЛИ ПРОБЛЕМУ НАТО

Москва. — У Кремлі відбулася пресова конференція, на якій російський президент Боріс Єльцин розповів про висліди своєї зустрічі з президентом З'єднаних Стейтів Америки Биллом Клінтоном.

В центрі уваги, підкреслив Б. Єльцин, були питання европейської безпеки, зокрема кількісне збільшення членів НАТО. „Ми домовилися, що якийсь час збільшення НАТО не відбуватиметься",— запевнив російський керівник.

Заторкуючи тему війни в Чечні, Б. Єльцин знову сказав неправду, повторивши свої недавні заяви з приводу того, нібито російські війська вже не ведуть ніяких збройних дій. Насправді війна в Чечні продовжується і є підстави побоюватися, що вона перекинеться на території інших кавказьких народів.

Коментуючи московську зустріч президентів Б. Єльцина і Б. Клінтона, газета „Ню Йорк Таймс" стверджує, що переговори не були такими успішними, як намагається переконати московська проурядова преса і сам Б. Єльцин. Сторони не дійшли до повної згоди аж у трьох точках: щодо Чечні, щодо збільшення НАТО і щодо продажу Росією ядерної технології Іранові.

„Ню Йорк Таймс" уточнює слова Б. Єльцина: мовляв, він признав, що Б. Клінтон обіцяв загальмувати збільшення НАТО, поки Б. Єльцин залишається при владі. Однак американський президент „делікатно заперечив, що дав які-небудь обіцянки Б. Єльциновi щодо НАТО".

В Єгипті зростає тероризм

Каїр. — Тут у четвер, 18-го квітня, невідомі терористи з вигуками „Бог є великий" о год. 7-ій ранку обстріляли туристичний автобус перед готелем „Европа", вбиваючи 18 туристів і поранивши 17 інших. Вбиті та поранені, це в більшості старші віком грецькі паломники, які поверталися зі Святої Землі під час великодніх святкувань. Серед вбитих є 14 жінок, три чоловіки і один єгиптянин.

Хоча досі ніхто не приписав собі цієї трагічної події, то місцеві власті думають, що це справа мусулманських фундаменталістів, які вже від чотирьох років провадять завзяту боротьбу проти світського уряду Єгипту. Зокрема, це підозріння єгипетських властей посилене недавнім закликом з уз'язнення в ЗСА шейка Омара Абделя Рахмана, духовного провідника згаданих мусулманських фундаменталістів, який звернувся до своїх прихильників, щоб мстилися за його кривди, котрі він терпить від американських наглядачів.

Хоча в засобах масової інформації появилися коментарі, що це була відплата Ізраїлеві, бо звідтіль прибув автобус, за кількаденні, бомбардування і вбивства в Ливані. Одначе офіційні чинники міністерства внутрішніх справ Єгипту цьому заперечили та уважають, що це порахунки терористів з урядом Єгипту.

СБУ виявила пильність

Київ (Р. Р.). — Начальник головного управління контррозвідки СБУ генерал-майор Володимир Ільгов повідомив, що протягом 1995 року працівники Служби Безпеки України попередили 10 спроб збирання та вивезення чужинцями з України Визначних наукових праць з модерної технології.

У зв'язку з цим, з 11-ма українськими громадянами проведено профілактичну роботу для запобігання спроби передачі такої інформації представникам чужих спецслужб, комерційних організацій та приватним особам.

Вже цього року митники сконфіскували дві дискетки з науковою інформацією на 130 сторінок рукопису, що були інтелектуальною власністю одного з українських підприємств.

У Вашінґтоні відбудеться відзначення 10-річчя чорнобильської трагедії

Вашінґтон. — Тут у неділю, 28-го квітня, в концертовій залі престижевого Кеннеді Центру з нагоди 10-річчя чорнобильської трагедії відбудеться концерт Одеської Фільгармонічної Оркестри під керівництвом диригента Гобарта Ерла. У програмі — твори відомих українських, західніх та американських композиторів Айвза, Данкевича, Малера, М. Колесси, Скорика та Копленда.

Концерт відбудеться в серії 30-го сезону Washington Performing Arts Society. Початок о год. 2-ій після полудня. Квитки можна придбати у касі Кеннеді Центру (202) 467-4600, групові замовлення квитків (202) 833-9800 та (202) 467-6922. Почесна голова — Перша Лейді Гіллярі Родгам Клінтон. Серед спонзорів — фірма „Одеса фудс інтернешенел" та „Чорнобиль виклик '96".

Л. Кучма взяв участь в одному з засідань лідерів країн „великої сімки"

Київ (Р. Р.). — У п'ятницю, 19-го квітня, Президент України Леонід Кучма вилетів до Москви, де взяв участь в одному з засідань московської конференції „великої сімки" з питань ядерної безпеки, що проходили 19-20-го квітня. Після виступу Президента України відбулися також двосторонні зустрічі з керівниками країн „великої сімки".

Через два дні Л. Кучма відбуде до Страсбурґу, де виступить на пленарному засіданні Парляментської асамблеї Ради Европи. Передбачається, що на ПАРЕ розглядатиметься питання про виконання Україною взятих нею зобов'язень щодо прийняття цього року нової конституції України.

Створено комітет на підтримку проєкту конституції

Київ. — Президент України Леонід Кучма здобув ще одного союзника в боротьбі за свій проєкт конституції, згідно з повідомленням УНІАР 18-го квітня.

На установчому засіданні Асамблеї партій національно-демократичного, ліберального і ліберально-демократичного спрямування створено Всеукраїнський громадський комітет на підтримку нової конституції України. Це рішення ухвалили понад 500 делегатів, які представляли 10 політичних партій та біля 60 громадських організацій країни. Співголовами новоутвореного комітету обрано народних депутатів Івана Плюща, Володимира Буткевича та артиста Дмитра Гнатюка.

„Конституція потрібна не лише Президентові, Урядові чи Верховній Раді. Кожному з нас, усьому народові необхідна нова, народна конституція, — сказано в декларації про заснування комітету. — Хоча проєкт, підготовлений Конституційною комісією, й має певні вади, він може бути основою такої конституції. Тому ми підтримуємо цей проєкт та ретельно працюємо над його покращанням".

Автори декларації також пишуть, що нова демократична конституція України стане правним гарантом стабільности, законности та правопорядку у державі, закладе міцний фундамент для проведення подальших соціяльно-економічних та політичних перетворень в інтересах усього народу.

Головним завданням комітету, згідно з положенням про нього, є всебічне сприяння найшвидшому ухваленню нової демократичної конституції України на основі проєкту внесеного Конституційною комісією. Діяльність комітету припиниться після ухвалення та вступу в дію нової конституції.

„Конституційний процес — це двобій старого і нового, який дає людині можливість бути творцем

(Закінчення на стор. 3)

МЗС України закликало Ізраїль і Ливан покласти край конфліктові

Київ (УНІАР). — Міністерство Закордонних Справ України розповсюдило заяву, в якій закликає Ізраїль і Ливан вжити заходів для припинення війни між двома країнами.

„Ракетні обстріли екстремістськими військовими угрупуваннями північної Ізраїля, бомбардування півдня Ливану та окремих районів Бейруту викликають глибоке занепокоєння і стурбованість в Україні", — підкреслено в заяві.

Як відомо, проіранська екстремістська організація Гезболла здійснила 12-го квітня з території Ливану ракетний обстріл північних районів Ізраїля. Того ж самого дня Ізраїль нанісь відповідний удар по півдню Ливану. З того часу розв'язалася війна, завівши в глухий кут мирні переговори між Ізраїлем з одного боку і Ливаном та Сирією з другого.

Засуджуючи будь-які прояви екстремізму, МЗС України заявляє про необхідність застосування таких методів для приборкання тероризму, які не становили б загрози для мирного населення, для територіяльної цілісності і суверенітету Ливану.

МЗС України закликає всі сторони, причетні до конфлікту, виявити відповідальність і максимальну стриманість, вжити заходи для негайного припинення військових дій між Ізраїлем і Ливаном, розв'язання конфлікту лише політичними засобами, які створили б умови для гарантування безпеки всім країнам у регіоні.

У Воррені відзначать роковини Чорнобиля

У Воррені, Миш. (Р. Дигдало). — З приводу десятої річниці чорнобильської трагедії на терені Великого Дітройту плянується ряд акцій для поширення інформації про засяг і трагічні наслідки цієї найбільшої в історії нуклеарної катастрофи. Другим завданням комітету — це зібрання фондів, ліків та вітамін.

В березні були розіслані інформативні пакети до околичних американських шкіл, щоб їх зацікавити проблемою радіяції та її впливу на людське здоров'я, як рівнож закликати їх перевести збірку вітамін. До помочі в тій акції запрошено також українську середню школу Непорочного Зачаття.

В неділю, 21-го квітня, переведено збірку крови при співпраці Американського Червоного Хреста. В п'ятницю, 26-го квітня, від год. 12-ої до 5-ої, і в суботу, 27-го квітня, від год. 12-ої до 4-ої буде проводитись збірка одягу, ліків і вітамін.

В неділю, 28-го квітня, буде всегромадське відзначення 10-их роковин Чорнобиля. В год. 3-ій по полудні в церкві св. Йосафата буде відслужений соборний Молебень з Панахидою за жертви Чорнобиля. В год. 4-ій в парафіяльним осередку св. Йосафата відбудеться програма присвячена тим трагічним роковинам. Головним промовцем буде амбасадор України до Об'єднаних Націй Анатолій Зленко. Амбасадор А. Зленко виступить також з доповіддю на Вейнсківському університеті 29-го квітня.

Комітет відзначення апелює до всієї української громади Метрополії Дітройту допомогти придбати так дуже потрібні фонди на допомогу хворим дітям в Україні та закупити спонзорські квитки на імпрезу. Спонзорські квитки в ціні 20 дол. і вище та звичайні квитки в ціні 10 дол., можна набути в усіх бюрах кредитівок, в галерії ЕКО і в членів комітету.

Пригадують про участь українців у вбивстві жидів

Джерзі Сіті, Н. Дж. — В ювілейному числі тижневика „Ню Йорк Таймс" з датою 14-го квітня ц. р., в якому є перегляд подій та статтей від 1886 до 1996 року, знаходимо з датою 1981 року уривок із статті Лусі Давідовіч про трагедію у Бабиному Ярі. В ній сказано, що там нацисти вистріляли 33,711 совєтських жидів впродовж двох днів, а тіла їх вкинули до балки біля Києва, т. зв. Бабин Яр.

Інформація Л. Давідовіч переповнена ствердженнями, що властиво злочин виконали „українські міліціянти" на доручення і під наглядом німців. У відносно короткій інформаційній статті, зглядно її передруку, тричі підкреслено, що українська міліція брала активну участь у екзекуції жидів, яка своєю кількістю „побила рекорд масового вбивства". Авторка між іншим, покликається на офіційний звіт, в якому мало бути, що цей злочин перевела Зондер-команда 4А при помочі Айнзацгрупи Ц, двох відділів німецького поліційного полку „Південь" і українська міліція.

Описуючи жахливий спосіб екзекуції, авторка ані словом не згадує, що крім жидів в Бабиному Ярі загинули також українці і що це загально відоме, як також те, що розстріл виконали німці без помочі українців.

Помер д-р Юрій Белендюк

Вашінґтон. — Тут у місцевій лікарні в суботу, 20-го квітня, несподівано після короткої і затяжної недуги, помер Юрій Белендюк, д-р біології та медицини, проживши 45 років.

Ю. Белендюк, уродженець Ню Йорку, де закінчив початкову і середню школи, а студії біології та медицини здобув у Чікаґському університеті. Як лікар-невролог, працював над дослідженням нервової системи та з тієї ділянки запантентував кілька праць.

Виростав серед гурту своїх друзів української ньюйоркської громади, де пластував і ходив до Школи Українознавства.

Похоронні обряди відбудуться в четвер, 25-го квітня, з української католицької церкви св. Тройці в Сілвер Спрінґ, Мд.

В Україні

ЗМЕНШИЛИСЯ ПОКАЗНИКИ ЗЛОЧИННОСТИ

КИЇВ. — Міністер внутрішніх справ Юрій Кравченко повідомив, що за три місяці цього року вперше з часу незалежности України спостерігається зменшення показників злочинности. За даними МВС, за три місяці в Україні зареєстровано 149,100 злочинів, що на 4.2 відсотки менше, ніж у відповідний період минулого року. По лінії карного розшуку число злочинів зменшилося на 7.4 відс. Тяжких злочинів скоєно на 10.5 відс. менше, зумисних вбивств — на 3.4 відс. менше.

ВІДКРИВСЯ ЯРМАРОК „СЛОВ'ЯНСЬКИЙ БАЗАР-96"

ХАРКІВ. — Тут 9-26-го квітня працює міжнародний ярмарок „Слов'янський базар-96", у якому беруть участь близько 300 українських та закордонних фірм. Редактор журналу „Ділове життя" зазначив, що „Слов'янський базар є однією з найбільших виставок в Україні, яка робить значний внесок у розвиток економічного співробітництва на регіональному і міжнародному рівнях".

ПРАЦІВНИКИ БАЗИ ОГОЛОСИЛИ ГОЛОДІВКУ

МИКОЛАЇВ. — На авіяційній військово-морській базі голодівку протесту оголосили 254 працівники. Причиною акції стали випадки знепритомнення працівників від голоду. Зарплатню не виплачують від початку року, а тепер підприємство зупиняють через несплачені борги за електроенергію. Працівникам запропонували піти у безплатну відпустку на місяць або й більше.

ПОВИННО БУТИ ДОВІР'Я

СИМФЕРОПІЛЬ. — Постійний представник України в Автономній Республіці Крим Дмитро Степанюк сказав на пресовій конференції, що „найцінніше між Кримом і Україною — це довір'я". Він вважає, що Кримський Верховний Рада необхідно використовувати ті права, які вона має, бо, за словами Степанюка, ні один регіон України не має стільки прав, скільки їх має кримська автономія. Як один з прикладів він назвав 100-відсоткове відрахування податків у місцевий бюджет.

ЗНОВУ ЗАТРИМАНО ТУРЕЦЬКЕ СУДНО

СЕВАСТОПІЛЬ. — Прикордонники українських сторожових кораблів затримали турецьке судно „Сулейман Куршун", водотоннажністю 63 тонни з 16-ма моряками. Судно здійснювало браконьєрську ловлю камбали у спеціяльній морській економічній зоні біля острова Зміїний. Капітан і господар судна визнав факт браконьєрства. Після заплати кари в сумі 3,000 дол., судно вийшло у відкрите море.

В АМЕРИЦІ

МИНУЛОГО ЧЕТВЕРГА ,18-го квітня, Сенат схвалив законопроєкт, який зробить медичне забезпечення більше доступним для тих, які переходять з однієї праці на іншу, і тим самим відкинув пропоновану сенатором Робертом Долом поправку, де говорилося про податкові пільги і заохочувалося відкривати медичні ощадностеві конта. Цю пропозицію Р. Дола відкинено голосами 52 до 46, бо пятьох республіканців підтримали в цьому голосуванні всіх 47 демократів.

ОСТАННІМ ЧАСОМ У ЗСА скрізь обговорюється питання запевнення можливостей праці у майбутньому та забезпечення постійної праці за тими, які працюють. У загальному підкреслюють, що американські працівники якраз цим найбільше занепокоєні. Одначе Крайова асоціяція промисловців перевела в цьому напрямку обширні досліди та опублікувала звіт із вислідами. У звіті говориться про те, що деякі побоювання американських працівників мають справжні причини, але все ж таки не має приводу турбуватися. Навпаки, у звіті підкреслюється, що відсоток безробіття в ЗСА є незмінним вже півтора року, а навіть заробітна платня від 1979 року зросла на 15 відсотків.

У СВІТІ

„ЗАПЛЯНОВАНЕ на найближчий час передання Пакістанові американської зброї на суму 368 млн. дол. приведе у вислід до відновлення гонитви озброєнь у південній Азії, вперше після припинення холодної війни. Воно створює поважну загрозу мирові і безпеці в регіоні",— вважає міністер закордонних справ Індії Пранаб Мукерджі. Він назвав „нереалістичними і безпідставними" надії ЗСА на те, що продаж ними Ісламабадові звичайних озброєнь вплине не його політику і спонукає відмовитися від власної ядерної програми. „Пакістан у минулому постійно використовував американську зброєю проти Індії. Він має намір створити свою ядерну і ракетну зброю, незважаючи на те, що військово-економічна допомога ЗСА покликана стри-мати здійснення тих програм",— підкреслив П. Мукерджі. Він висловив певність, що продаж американської зброї Пакістанові неминуче захитає безпеку країн регіону і змусить їх спрямовувати свої скромні матеріяльні ресурси на потреби оборони. Тим часом пакістанський прем'єр-міністер Беназір Бгутто привітала готовість Вашінґтону продати звичайну зброю. „Це підтверджує, що президент Клінтон вміє дотримувати свого слова",— сказала Б. Бгутто на пресовій конференції в Ісламабаді.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Америка в небезпеці

Про те, що Америка в небезпеці, ще у 1983 році намагався звернути увагу громадськости тодішній секретар Департаменту освіти Террел Белл, але чомусь майже ніхто не взяв тоді його попередження поважно. У ЗСА, на диво багатьох, країні, що за житєвими стандартами зараховується до найбагатших у світі, ніхто не практикує такої самозрозумілої правди як вчасне запобігання. Навпаки, прийнято чекати до кінцевих фаталізмів і тільки тоді починати будувати нові структури. Такий підхід до справ у конкретних спорудах може й має оправдання, але коли від здійснення чи відкинення його залежить майбутність цілого народу, а перші познаки таких можливостей вже починають пускати свої парості, то треба бити на сполох. До подібного висновку дійшли у ЗСА не тільки виховники та учителі, але також і керівники американських передових підприємств, бо раптом стали перед доконаним фактом, що їм немає звідкіль черпати своїх майбутніх працівників. Ті, які закінчують середні та високі школи є такими обмеженими у своїх знаннях, що не спроможні собі дати раду зі завданнями.

Щоб цьому якось зарадити, скликано у місцевості Палісейдс біля Ню Йорку 26-27-го березня 1996 року конференцію для обговорення справ освіти в країні. Дводенна конференція-зустріч на найвищому рівні політично-комерційного ладу в державі — стейтових губернаторів та керівників чільних корпорацій країни з участю самого президента ЗСА Билла Клинтона, дала позитивні наслідки. Після довгих дискусій над існуючим станом освіти в країні, який в загальному є далеко позаду в порівнянні з іншими країнами світу, а для підтвердження цього факту представлено цілий ряд різноманітних даних і названо такі країни як близького сусіда Канаду, а далі Угорщину, Словенію та колишні республіки СССР. Крім того підкреслено і те, що американські учні мають всього тільки 178 днів шкільних зайнять у році в порівнянні з японськими учнями, які проводять 240 днів у школі, ізраїльтяни 215, шотляндці 191, а канадці 188. Порушувано також і питання домашніх завдань, але найбільше часу присвячено розглядові конкретних вимог середніх і вищих навчальних установ країни, які, на думку багатьох присутніх, не є вистачальними і тому маємо такі наслідки. Коли сьогодні в Еспанії 90 відсотків студентів вивчають чужу мову, то в ЗСА тільки 43 відсотки. Важливою точкою програми було обговорення й того, що найбільше пора ліквідувати всякі переходи учнів з року на рік базуючись, на їхніх соціальних, етнічних і расових походженнях. Треба врешті покінчити з даровизною. А президент Б. Клінтон правильно завважив, що „найгіршим злочином супроти молодої людини є, коли вона пройде ввесь освітній процес з дипломом, який не вміє прочитати".

Можливо, що ця конференція не була професійною з погляду знавців, бо в ній в основному не брали участи педагоги і виховники, але вона була конечною для керівників найбільших корпорацій країни, які в майбутньому хочуть запевнити для себе постійне джерело кваліфікованих і освічених працівників, а для країни успішний ріст і розвиток економіки. Одначе справа не тільки у згаданих професіях, але також і в освічених кандидатах на майбутніх політиків, науковців і подвижників гуманітарних наук. Всі вони — це майбутність і одночасно запевнення сильної та могутньої країни, але їх брак — це початок кінця. Тому потрібною була така саме конференція, на якій таки дійшли до згоди в тому, що прийшов час зробити все, щоб піднести вимоги навчання на місцевому та стейтовому рівнях. Крім того губернатори стейтів зобов'язали себе розробити програми „міжнародно конкуруючого академічного рівня" у своїх стейтах і системи перевірки іспитів, для того, щоб упевнитися, що програма має успіхи.

Само визнання факту, що така країна як ЗСА знаходиться в небезпеці через брак відповідно підготованих і освічених майбутніх кадрів є вже важливим і переконливим кроком у правильному напрямку. Тепер слово і дія за тими, які відповідатимуть перед майбутністю, бо сьогодні вони знаходяться на становищах, які мають до цієї ситуації відношення.

...Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи" разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Володимир Звіглянич

ЄЛЬЦИН, КОМУНІЗМ, РОСІЯ

Як і очікувалося, 15 лютого Борис Єльцин офіційно оголосив у своєму рідному місті Єкатеринбурзі (кол. Свердловськ) про свій намір вдруге бальотуватися у російські президенти. Цим він відкрив офіційно передвиборчий маратон за найбільш бажане крісло у російській політичній ієрархії, яке надає його володареві, згідно з діючою російською конституцією, майже необмежену владу. Як відомо, Державна дума та Рада Федерації не мають і частки тих владних уповноважень, які належать президентові. Не буде перебільшенням сказати, що якщо вибори минулого грудня мали тактичне значення стосовно таких питань як швидкість і напрям економічних та інших реформ, тобто торкалися здебільшого часткових проблем, то президентські вибори 16 червня мають стратегічне значення для долі Росії взагалі як геополітичного та філософського утворення, а також для европейської та міжнародної безпеки. Вони визначать суть та характер політичного режиму в Росії принаймні до кінця століття.

Зміни влади

Цього ж самого дня у Москві на зборах верхівки Комуністичної партії Російської Федерації (КПРФ) її ватажок Генадій Зюганов був проголошений кандидатом від цієї найбільшої політичної організації післясовєтської Росії, що налічує до 600,000 членів і яка вже тепер контролює 157 з 450 місць у парляменті, ряд стратегічно важливих комітетів, та місця спікерів обох палат. Висунення Зюганова, кандидатуру якого раніше вже підтримав ряд інших компартійних утворень Росії, тим самим знімаючи проблему розколу комуністичного руху з порядку денного, означає, що якщо 16-го червня КПРФ зробить „золотий дубль" і здобуде так бажане президентське крісло, то комуністи займуться безпосередньо реформуванням виконавчої влади, яка покищо перебуває у руках групи Єльцина. А перехід виконавчої влади під контроль комуністів і буде означати зміну політичного режиму у Росії. КПРФ єдина з кількох десятків політичних партій Росії вже має свій тіньовий кабінет та концепцію зміни діючої конституції, і яку підтримує, згідно з останніми опитуваннями громадської думки, все більша кількість населення Росії. Популярність Єльцина ще майже вдвічі менша від Зюганівської.

Чи означає все сказане, що передвиборчі баталії у Росії, які розгорнуться найближчим часом, зведуться до боротьби між демократією та комунізмом, крайніми лівими („червоними") та крайніми правими („коричневими"), середню лінію між якими хоче тепер обрати своєю політичною плятформою „центрист" Єльцин? До першої думки тяжіє переважна більшість коментаторів американської преси, другу думку обстоює Єльцин та його оточення.

Американські аналітики звичайно відразу ділять усіх на „добрих" та „поганих" хлопців, „консерваторів" та „реформаторів", тим самим позбавляючи себе головного болю від аналізи напівтонів політичного спектру, з яких власне і складається тканина політичного життя Росії та будь-якої іншої з країн післясовєтського табору.

Єльцинська група, очолювана аналітиками з секретних та напівсекретних мозкових центрів під контролем каґебістів Коржакова та Барсукова, видає бажане за дійсне та прагне розіграти популістську карту напередодні основних президентських баталій. Тільки тим можна пояснити миттєве „прозріння" Єльцина в останні дні, який тільки тепер побачив, що людям не платили зарплатню та пенсії з минулої осени та почав роздавати обіцянки на суму, яка підозріло співпадає з наданим десятимільярдним кредитом МВФ.

У дійсності, як це б не було неочікуваним для більшости амариканських аналітиків та пророків „неопрагматизму" та „стабільности" з берегів Москви-ріки, Росія ніколи не позбавлялася комунізму як своєї історичної долі та національного характеру. Зречення комунізму на словах, через яке пройшли майже всі „реформатори" у Росії на чолі з самим Єльцином, який картинно покинув партію під час її останнього з'їзду у 1990 році, аж ніяк не означає позбавлення від комунізму як стилю життя та управління. Напевно, ніхто не зрозумів краще цієї особливости російського характеру, як російський філософ, виходець з Києва, Микола Бердяєв. У своїй праці „Витоки та зміст російського комунізму" він відзначав колективність, соборність, масовидність як риси російського характеру, нетерпимість до індивідуалізму, і особливо до ідеї індивідуальної свободи, обмеження колективного впливу та персонального успіху.

„Російська душа"

Саме ці риси й складають суть загадкової „російської душі", яку, за висловом консервативного поета-монархіста Федора Тютчева, „умом не понять и аршином общим не измерить". Тому Росія поєднує тепер риси привнесеного модернізму, урбанізму, з рисами напівфеодального, а подекуди і напівтрайбалістського суспільства. Ось чому писані закони (ця ознака модерного суспільства) у Росії здебільшого не працюють, або працюють лише у тій мірі, в якій це вигідно чиновникам, а не громадянам. Суспільство ж взагалі живе не за нормами закону, а за неписаними нормами традицій та звичаїв, тобто за нормативними принципами суспільств докапіталістичної доби.

Тому висунення Зюґанова як головного опонента Єльцина аж ніяк не означає майбутньої битви „демократичної" або „центристської" парадигми з парадигмою „комуністичною". Битва буде Єльцина з самим собою, зі своєю власною сутністю, лише роздвоєною та винесеною назовні і персоніфікованою в образі пересічного сірого компартійця Зюганова з менталітетом другого секретаря райкому з ідеології, яким він власне і був усе життя. Можна навіть сказати, що Зюганов — це той же Єльцин у 60-70-ті роки, до початку горбачовської перебудови. Тому заздалегідь можна передбачити, наскільки Єльцин буде почуватися дискомфортно у своєрідній позиції улюбленої народної розваги у Росії, відомої під назвою „нанайська боротьба", коли один артист імітує боротьбу двох спортсменів під ковдрою. Адже боротися зі своїм alter ego надзвичайно складно, якщо взагалі можливо. Тому-то відверто кажучи, у Єльцина не дуже багато шансів перемогти у цій дуелі містера Джекіля та доктора Гайда.

Скептики можуть заперечити: а як же програма приватизації, якою так полюбляють похвалитися офіційні ідеологи єльцинського штабу та надопитімістичні післясовєтологи, адже під проводом Анатоля Чубайса Росія зійснила найбільшу у світі програму приватизації у найкоротший термін.

Міт і утопія

При цьому забувають, що Росія ніколи не переставала бути найбільшою постачальницею мітів у людській історії. Тільки спочатку це був міт „утопічного комунізму", а тепер це є міт „утопочного капіталізму". Про мітологічність програми приватизації у Росії говорить хоча б той факт, що ще й досі там нема законів, які реґулюють відносини у сфері приватної власности, купівлі-продажу.

Будь-хто, хто хоча б побіжно ознайомлений з законами, які реґулюють сферу відносин, пов'язаних з нерухомістю у будь-якій з розвинених країн, відразу зрозуміє усю утопічність приватизаційних проєктів у Росії та у будь-якій іншій країні колишнього СССР. Жоден з них не трактує землю як товар, тобто не вважає землю приватною власністю. А якщо так, то приватизаційна програма, яка не виходить з безумовної передумови приватної власности на землю, є ніщо інше, як блеф, утопія.

У Росії дійшли навіть до того, що у новому Цивільному Кодексі, що був

(Закінчення на стор. 3)

Микола Мушинка

ЗАДЗВЕНІЛА „КОБЗА" РОЗСТРІЛЯНОГО КОБЗАРЯ

Михайло Пронченко, „Кобза, вибрані твори і спогади сучасників", упорядники Микола Чабан і Анатолій Пронченко. В-во ВПОП „Дніпро", Дніпропетровське, 1995, 160 стор.

I

Після розпаду Совєтського Союзу і повалення комуністичного ладу в країнах Европи, українська література збагатилася сотнями імен, які совєтська влада засудила на вічне забуття. Це — твори не лише в'язнів ҐУЛаґу, письменників-еміґрантів, але й багатьох українських письменників та публіцистів, замордованих німецькими нацистами в 1941-44 роках. Про тих, які були розстріляні в Бабиному Яру біля Києва (Олена Теліга, Іван Ірлявський, М. Рогач та ін.) світ довідався. Та про тих, що загинули „на периферії" — в катакомбах Одеси, в лісах Полісся чи в шахтах Донбасу та Кривого Рогу — ми досі ще мало знаємо, хоч кожен день в цьому відношенні приносить нові відкриття.

Одним з них є творчість талановитого поета Михайла Пронченка (1909-42), з любов'ю і пієтизмом упорядкована його сином Анатолієм Пронченком з Ужгороду та дніпропетровським літературознавцем Миколою Чабаном у збірник „Кобза", який видано в Дніпропетровському завдяки фінансовій підтримці Дніпропетровської обласної адміністрації та друга автора „Кобзи" — журналіста і письменника Юрія Семенка, а також голови КУН Слави Стецько, Василя Шевченка (ЗСА) і Всеволода Огородника (Німеччина). Отже цю книжку, вірші якої не лише назвою, але й патріотичним духом, стилем та характером нагадують „Кобзар" Т. Шевченка, видано за громадські фонди. А біографія автора куди трагічніша, ніж була біографія Тараса Шевченка.

Михайло Пронченко народився 7-го вересня 1909 року на Дніпропетровщині в с. Вошиве-Покровське (нині Апостолове) в сім'ї селянина-наймита — „на соломі гнилій серед поля", як писав він в автобіографічному вірші „Моє життя" (1929). Батько, запивавши горе самогоном, скоро помер, мати віддала сироту в найми. Освіту він здобув здебільшого самотужки. З дитинства захоплювався поезією Шевченка та козацькою старовиною і сам пробував писати вірші. 18-річним юнаком М. Пронченко у 1927 р. видав у Кривому Розі свою першу поетичну збірку „Штурмую надра" (за іншими джерелами — „Здобуваю надра"), яку і по сей день не вдалося розшукати. На неї звернули увагу Микола Хвильовий і Дмитро Яворницький, який вже раніше особисто знав молодого поета і заохочував його до краєзнавчої роботи. Не виключено, що саме Яворницький був ініціятором видання поетичної збірки М. Пронченка. З 1929 р. його твори виходили друком в часописах „Зоря", „Молодняк", „Молодий більшовик", „Червоний гірник", „Кривбас".

Від 1930 р. він працював у редакції криворізької газети „Червоний гірник" і був свідком штучного голоду в Україні, свідком того, як у бідної багатодітної вдови-селянки большевики забрали останню зернину, а коли вона у відчаї „комуністів благати ходила", щоб повернули її ж хліб, бо діти з голоду вмирають, вони „дали їй... Сибір і тюрму". Все це він зворушливо описав у вірші „Забирали останню зернину" та в ряді інших віршів, які ні в якому разі не могли оминути пильне око органів КҐБ.

В 1932 р. його арештували та засудили за „антисовєтські вірші", „український націоналізм" та „активную связь с бывшим петлюровцем, махровым националистом украинским поэтом В. Н. Сосюрой" (так зазначено у вироку суду). Понад п'ять років він провів на Колимі у зловісному таборі ГУЛаґу Тахтамигда та в інших таборах. Та й у тих неймовірно важких умовах він не перестав писати вірші. Ось що пише про М. Пронченка його друг письменник Іван Потапенко у передмові до другої поетичної збірки „Кобза" з 1941 р.: „Голодний, цькований, він зазнає те, що і його рідний український народ: серед холоду і каторжної роботи він тільки й живе думками про далеку й хорошу Україну". Вірша „Я пів землі пройшов" він надсилав сім'ї по одному рядку, щоб обминути табірну цензуру.

(Закінчення буде)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ
Лідія Корсун

Молодь України: підсумовуючи відвідини ЗСА

Вже відомо з української преси, що протягом березня на відвідинах Америки і Канади побувала група творчої молоді з України, яку зорганізував директор Видавництва „Смолоскип" Осип Зінкевич, що вже четвертий рік працює на терені України.

Члени групи Творча Молодь України біля домовини св. п. Патріярха Мстислава в Бавнд Бруку, Н. Дж.
Світлив Богдан Турченюк.

Група в складі дев'яти осіб була відмінною від інших гостей з України. Відмінна чаруючою молодістю (найстаршому з них — 26 років, наймолодшому — 21), талановитістю (четверо з них мають по одній видрукованій книжці з політології і і літератури, а театральна студентська підгрупа має в своєму репертуарі чотири постановки), а ще — позапартійністю. Як сказав О. Зінкевич, це та частина молоді, яка „розчарувалась в партіях, але не розчарувалась в Україні". Всі вони із східньої і центральної частин України. Так, це правда: вони не беруть участи в словесних баталіях партійних збрань, але роблять конкретну справу в галузі різноманітної творчости: організовують політологічні семінари для молоді, літературні і театральні виступи в небагатьох, правда, ще містах України, допомагають „Смолоскипові" відшукувати молодих авторів і складати альманахи та антології („Тексти", „Молоде вино", „Молода нація"), організовують творчі об'єднання молоді, як, наприклад, „Творча асоціяція-500" літераторів і мистців чи „Молода Україна" політологів і філософів. А про діяльність театральної студії Харківського інституту мистецтв на чолі з режисером Світланою Олешко і привезений їх спектакль „Арабески" вже писала „Свобода" з 16-го березня.

Отож, в складі групи політолог Олесь Доній (керівник), автор книги-альбому „Студентська революція на граніті", він теж депутат Київської Міської Ради; філософ Максим Рузомний — автор збірника політичної публіцистики „Справа честі", прозаїк Андрій Кокотюха — автор збірки повістей „Шлюбні ігрища жаб" і поет Сергій Жадан — автор збірки поезій „Цитатник". В спектаклі „Арабески" зайняті студенти Наталя Цимбал, Вадим Коробка, Михайло Озеров, Дмитро Туркович. Цю молодь віднайшов, пригрів і допомагає в їхньому самовираженні, як небайдужих до долі України молодих її громадян, все той же „Смолоскип", що цілеспрямовано працює з молодими і для молодих.

Яка мета відвідин? Розказати якнайбільшому загалові громади, що є сьогодні Україна саме на їх погляд, що і коли її чекає, познайомити зі своєю творчістю. На сьогодення і майбутність України ми глянули на цей раз їх очима, розумом, душею, їх ментальністю, яка в дечому відмінна не тільки від місцевої авдиторії, а й тих представників середнього і старшого віку, що приїздили з України. Їхні оцінки, погляди, мова були свіжими, незвичними, а подекуди навіть шокуючими.

Для прикладу, не так вже й легко було усвідомити, особливо на тлі недавніх високопарних і дуже патріотичних виступів найвищих урядових осіб, що ніяка така демократична вимріяна держава не будується, а формується лише з допомогою вчорашньої номенклятури щось типу бюрократично-поліцейської потвори. І що не виключено, що народ сьогодні, ототожнюючи цю потвору з ідеєю незалежної держави, розчарувавшись, не стане на її захист, як вже було в нашій історії (Крути, наприклад). І що ті ваші кровні тисячі, що йшли на партії, можливо дарма внесено, бо ці партії сьогодні дробляться і сваряться, забувши про першорядну ціль. І що ніяка зміна осіб на ключових державних постах нічого не змінить сьогодні, потрібна зміна поколінь.

Багатьом була незрозуміла і мова (стиль, експресія) п'єси „Арабески" за творами М. Хвильового, В. Симоненка, Г. Сковороди навіть, якщо виключити такі смішні казуси з глядацької реакції як: „Та хіба ж це можна грати босими?", або на тексті з М. Хвильового репліка: „Та вони ж комуністи!" Декому стиль показався занадто модерним, але більшість на одному диханні сприймали динамізм, щиру впевненість в їх власне судження про шлях людини до правди, щастя, про протирічча долі саме української людини.

Для ілюстрації їх індивідуального мислення кілька запитань і відповідей на них керівника групи Олеся Донія на прощальній зустрічі з громадою Ню Йорку 3-го березня:

— Олесю, ти не віриш в доцільність політичних об'єднань молоді?

— Вірю. Але не вірю в необхідність одного (загального) об'єднання молоді. Чим вона мусить займатись? Та як всюди і завжди: шукати нового у всіх сферах, творити! В умовах України — творити нові структури — своєрідний альтернативний світ.

— Ти вважаєш себе революціонером?

— Бути професійним революціонером — значить постійно щось дестабілізувати. Не можна жити в стані постійного тиску. Справедливости ради зазначу, що попереднє суспільство (совєтське) мене не задоволяло і я докладав зусиль для його змінення. Але і сучасне суспільство мене не задоволяє. Отже, просто немає можливости жити в спокої наразі.

— Тільки що Ігор Осташ — депутат Верховної

(Закінчення на стор. 3)

Генеральна...

(Закінчення зі стор. 1)

років для придбання помешкань або спорудження будинків.

Комісія Верховної Ради України з питань боротьби зі злочинністю ухвалила рішення надіслати до Генеральної прокуратури матеріали перевірки дотримання законодавства в питаннях витрачення грошей, призначених на допомогу жертвам аварії на Чорнобильській АЕС. Генеральній прокуратурі рекомендовано порушити карні справи проти керівників різних рівнів, у діях яких є ознаки злочину. Президентові і Урядові рекомендовано розглянути питання про звільнення урядовців, які порушили закони, зокрема, витрачали не за призначенням гроші, виділені для лікування дітей. До списків дітей зараховували дорослих, які не є потерпілими від радіяції чи будь-чого іншого.

За даними перевірки, в областях ці гроші перераховувалися окремим підприємствам. В наслідок згаданих порушень, оздоровчими заходами було охоплено лише 30 відс. дітей, з числа потерпілих.

У будинки, споруджені для переселенців із Чорнобильської зони, вселилося чимало місцевих керівників. У Рівненській області замість 761 родини чорнобильців могли поселитися тільки 52. Решту грошей перераховано на депозитні рахунки „Економбанку" та „Укрсоцбанку".

Наукові розробки в чорнобильській зоні не здійснюються, хоча гроші на них виділялися. Окремі підприємства 30-кілометрової зони перераховували в комерційний банк „Корн" 37 блн. крб. державних грошей з метою перетворення цього банку на спеціялізовану установу для фінансування чорнобильських програм.

За даними Міністерства Чорнобиля, нецільове використання „чорнобильських" грошей становить 12 блн. крб.

ДО ТАЛЛІНУ,- столиці Естонії, прибув з офіційною візитою генеральний секретар Північно-атлантичного оборонного союзу Гавієр Соляна. Він мав зустрічі з естонським президентом Леннартом Мері, прем'єр-міністром республіки Тійтом В'яхі, міністром оборони Андрусом Еєвелі та міністром закордонних справ Сіймом Калласом. Прибалтійські країни дуже занепокоєні думкою деяких впливових західніх політиків, які, побоюючись Москви, радять не приймати Латвію, Естонію і Литву до НАТО на першому етапі кількісного збільшення союзу. Коментуючи естонську візиту Г. Соляни, міністер закордонних справ Латвії Вальдіс Біркавс сказав у розмові з журналістами, що прибалтійці у більшій мірі загрожені з боку новоімперської Москви, ніж держави Східної чи Центральної Европи, саме тому хочуть найшвидше дістати гарантії безпеки, ставши членами НАТО.

Створено...

(Закінчення зі стор. 1)

свого життя", — сказав на засіданні лідер Народно-Демократичної Партії Анатолій Матвієнко.

На його думку найбільша небезпека для України криється в гаслі лівих сил: „Люди виберіть що краще: вчорашній день чи сьогоднішній".

„Ми повинні вибирати не між сьогоднішнім чи вчорашнім днем, ми повинні вибирати день завтрашній, так як Україні потрібна народна конституція", — сказав А. Матвієнко.

Лідер Руху і депутат Вячеслав Чорновіл наголосив, що в конституційному процесі зійшлося дві сили — державна і антидержавна, яка за всяку ціну намагається перешкодити прийняттю конституції, а виступи народних депутатів лівого спрямування у Верховній Раді — це тотальна атака на проєкт конституції.

За словами В. Чорновола, він не тішить себе надією, що проєкт конституції прийме Верховна Рада, однак він зазначив, що „конституцію треба приймати найближчим часом, інакше на нас чекають важкі випробування".

Але голова Конституційно-Демократичної Партії Володимир Золоторьов, який не був учасником засідання, сказав, що його партія не підтримує президентський проєкт конституції, бо він нічим не відрізняється від „проєкту Кравчука" 1992 року.

„Україні потрібна конституція, яка була б засобом для виходу з кризи", — сказав він. — А ця конституція... просто фіксує стан справ. Я для себе це формулюю так, що ухвалити цю конституцію —це однаково, що ліквіду-вати алькоголізм горіл-кою".

Він зазначив, що біда України — в поганій політичній системі, яку закріплює пропонована конституція. Тому ухвалювати її, вважає він, не тільки безглуздо, а й шкідливо.

„Ми на відміну від комуністів, критикуємо основний закон з правого боку. Головний момент, що в основному законі закладена змішана парляментарно-президентська система, яка непрацездатна в жодній цивілізованій країні світу. Усі 'недорозвинуті' країни роблять вибір на користь змішаної системи, і це не випадково, оскільки вона дозволяє олігархіям, номенклятурі і бюрократії зберігати свою владу в нових формах", — сказав В. Золотарьов.

Єльцин...

(Закінчення зі стор. 2)

оприлюднений минулого року, примудрилися розвести право володіння та право проживання у „приватизованому" помешканні, тобто можна володіти квартирою, але не мати права там проживати (скажімо, коли ти отримуєш „зелену картку" у ЗСА).

Трагедія Росії у тому, що завдяки вродженій „комуністичности" її національного характеру, там дуже важко позбутися впливу політики та ідеології, які завжди були під державним та партійно-кагебістським контролем, на геть усі сфери міжлюдських стосунків — право, відношення власности тощо. У випадку з квартирами це виявляється у тому, що держава, позбавляючи громадянина на право проживання у власному помешканні, виходить з ідеологічних, а не легальних мотивів, тобто не виключає можли-вости таку квартиру вибід-рати.

Відкинення комунізму на словах не означає його викорінення з культури міжлюдських стосунків, права, вироблення та прийняття рішень. Цієї обставини не зрозумів Александер Солженіцин, що оголосив у памфлеті „Как нам обустроить Россию" кінець комунізму. Тікаючи з ЗСА до Росії, він прагнув бути там не більше і не менше, як духовним пророком, — і зазнав нищівної духової поразки. Стихійний комунізм, одвічна племінна соборність росіян відкинули пророка, як організм іноді вбиває перещеплені органи.

Зійшли зі сцени

Росія, втім, вже пережила епоху профетизму та примітивної політичної харизми, що будувалися на протиставленні таких собі романтизованих Робін Гудів на зразок раннього Єльцина, закам'янілому світові офіційної совєтської партійно-кагебістської культури. Романтика політичного андерґраунду та її пророки — послідовники ідеології „шістдесятників" — зійшла зі сцени політичних битв: не вона вирішує майбутнє Росії тепер. Палаючі очі харизматичних пророків змінилися на риб'ячий погляд нових прагматиків — чи то з табору Єльцина, або ж з комуністичного, — які чітко знають, де, що, за яку ціну. Йде процес перерозподілу власности, у якому російські комуністи владно промовляють про своє бажання також мати кусок пирога. Політики, які прийшли до влади у Росії під революційними гаслами переходу до ринку будь-якою ціною, самі підготували свій відхід та пришестя до влади старої нової ґенерації політиків, що, напевне, й визначатимуть вигляд Росії у наступному столітті.

ПОДІЇ

СВІТОВИЙ З'ЇЗД ДРУЖИННИКІВ СУМ

Монтреаль. — Тут від 3-го до 5-го травня проходитиме Світовий з'їзд дружинників Спілки Української Молоді. У суботу, 4-го травня, відбудеться бенкет з нагоди 50-ліття відновлення СУМ в діяспорі, та забава. Гратиме оркестра „Бурлаки", відбудеться мистецька програма. Головну доповідь виголосить голова Українського Конґресового Комітету Америки д-р Аскольд Лозинський. За інформаціями слід телефонувати на число (514) 725-1349.

КОНФЕРЕНЦІЯ-ЗУСТРІЧ ПЛАСТОВОГО СЕНЬЙОРАТУ

Ню Йорк. — Крайова Булава Уладу Пластового Сеньйорату в Америці з участю головної Булави УПС влаштовують конференцію-зустріч Пластового сеньйорату, яка відбудеться у суботу, 4-го травня, в Пластовому Домі, 144 Друга аве. Мета зустрічі — представлення сьогоднішнього стану і ситуації Пласту в Україні та ЗСА і передбачення на майбутнє. Реєстрація почнеться о год. 9-ій ранку. Додаткової інформації поміщені у „Свободі", ч. 71 з 16-го квітня ц. р.

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНЦЕРТ У НЮ БРАНЗВИК

Ню Бранзвик, Н. Дж. — Комітет Допомоги Україні Центральнопго Ню Джерзі влаштовує літературний концерт за творами Т. Шевченка та І. Франка у виконанні заслуженого артиста України, актора Львівського театру ім. М. Заньковецької Святослава Максимчука. Після концерту відбудеться творча дискусія, у якій також братиме участь Надія Світлична. Концерт відбудеться у неділю, 5-го травня, о год. 12-ій полудня (після Служби Божої) в залі церкви Різдва Пресвятої Богородиці, 86 Livingston Ave.

Молодь ...

(Закінчення зі стор. 2)

Ради — сказав, що нова Україна почнеться з прийняттям нової конституції. Ти згоден?

— Ні. Нова Україна уже народилась на зламі 80-90-их років. Але щоб Україна змінилась по суті, недостатньо сухих документів. Мусить народитись кілька поколінь, поки Україна дійсно змінить своє обличчя і закріпить свою державність.

— Сьогодні на прощанні з вами немає нікого з місцевого СУМ. Це випадковість?

— Кожна еміграція приречена на асиміляцію.

— Ваші враження від Америки?

— Ми її не бачили. Був дуже щільний плян. Правда, помітив цим разом (Олесь єдиний з групи тут не вперше), що більше стало нової еміграції. І що люди в нас працюють більше. Це наш великий потенціял.

— Який основний висновок з поїздки?

— Той, що українці почали знімати рожеві окуляри як вдома, так і тут. Епоха національної романтики скінчена. Ми повертаємось до гіркої дійсности. Ми не старались тут підлаштовуватись під авдиторію. Ми такі, які є".

І треба сказати відверто, підсумовуючи результати цієї приємної візити, що вона, саме така молодь є надійна і перспективна. Про це їм сказали щиро, а не для годиться, на прощальній зустрічі в Ню Йорку представники всіх українських крайових організацій. А від імени молоді, представників України, велика подяка всім громадам десяти міст Америки, Вашінгтон, Філядельфія, Чикаґо, Дітройт, Рочестер і ін., а також Торонто, за влаштування цих зустрічей, за відвідини, намагання зрозуміти і за фінансові датки у фонд розвитку творчої молоді при Видавництві „Смолоскип". В даному випадку в надійних і розпорядливих руках його директора Осипа Зінкевича, авторитет якого відомий як тут, так і в Києві і велику працю якого відзначили в прощальному слові Роман Воронка — від ККДУ і Варка Бачинська від СУА.

І особлива подяка та низький уклін тим окремим і численним представникам української громади, без практичної допомоги яких ця творча поїздка була б неможлива. Якщо перетнути океан допоміг їм „Смолоскип", то перетнути Америку довжиною 5,000 миль від Фльориди аж до Торонто допомогі голова Пласту у Філядельфії інж. Богдан Турченюк. Це він напереміну з сином Іваном, залишивши на місяць працю і дім, кермували великим автом. Десятки і тих, хто забезпечував їх перебування в власні кошти і житло, і організаційні питання як Іван Винник і Славко Куровицький, як Ярема Бачинський і Сергій Миронюк з Ню Йорку. І хай приймуть подяку і всі ті, яких перерахувати тут просто неможливо, але яких запам'ятали в своїх серцях гості.

Помер М. Кух

Монессен, Па. — Тут в понеділок, 11-го березня, у власному домі після кількамісячної недуги помер 96-річний Микола Кух, колишній довголітній секретар 338-го Відділу Українського Народного Союзу.

М. Макух народився 18-го березня 1899 року в Галичині, у родині Гната та Олени, з дому Стрепко, Кухів одним із 13 дітей. У 1965 році після 25-річної праці у монессенському відділі сталеварні Вілінг-Піттсбурґ, відійшов на емеритуру.

Був активним членом своєї української громади, довголітнім господарем Українського Народного Дому та Української Літературно-Допомогової Спілки та членом української православної церкви св. Івана в Монессен, де прожив 73 роки свого життя.

Залишив у глибокому смутку Анну з Кірпанів, сина Миколу з дружиною Бекі, дочку Гелен Пуласкі з чоловіком Джорджом і четверо внуків .

М. Кух був членом УНС від 1934 року.

ВІД САМОГО ПОЧАТКУ свого вибору посадник Ню Йорку Руді Джуліяні почав боротьбу з усякого роду злочинством. За минулих два роки, завдяки його намаганням і конкретним заходам департаменту міської поліції значно зменшилась насильна злочинність в місті. Одначе залишилось ще подекуди в міських урядах практикування тихої злочинности, шахрайств, корупції, підкупства, здирства і хабарництва. Про це свідчить такий минулотижневий факт, де посадник Р. Джуліяні звільнив з праці 42-ох із усіх 58-ми міських інспекторів вінд, саме за хабарництво і здирство.

В 40-ий ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого незабутнього МУЖА, БАТЬКА, СИНА і БРАТА

СВ. П.

ЮРІЯ ТАРАСА СТЕПАНЯКА

буде відправлена
СВЯТА ЛІТУРГІЯ і ПАНАХИДА
в суботу 27-го квітня 1996 р. о год. 10-ій рано
в українській католицькій церкві св. Тройці у Кергонксоні, Н.Й.

Про молитви за спокій душі померлого просить
опечалена родина Степаняків і Кокольських.

В ДРУГУ СУМНУ і НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у вічність 27-го квітня 1994 року,
коли з волі Всевишнього Господа закінчив життєвий
шлях на 80-му році життя наш найдорожчий
і невіджалуваний МУЖ і ВУЙКО

СЛ. П.

ПЕТРО ТАРНАВСЬКИЙ

заупокійна **СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА**
будуть відслужені в суботу 27-го квітня о год. 4:30 по пол.
в українській католицькій церкві Непорочного Зачаття
при 830 н. Френклін вулиці, Філядельфія, Па.

Просимо про молитви за душу покійного

дружина — АННА
племінник — ТЕОДОР РАК

В ДЕВ'ЯТУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у вічність нашого найдорожчого і незабутнього
МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

СЛ. П.
ІНЖ.

АТАНАСА МИХАЙЛА МІЛЯНИЧА

заупокійні св. Літургії
будуть відправлені 30-го квітня 1996 р.

- **у Львові в катедрі св. Юра;**
- **Ню Йорку в церкві св. Юра;**
- **Нюарку в церкві св. Івана Хрестителя;**
- **Римі в соборі св. Софії;**
- **Римі в церкві Сергія і Вакса — Житомирської Божої Матері;**
- **Англії в церкві в Ню Міллс;**
- **Вотерфорд, Конн. в церкві св. Йосифа.**

Про молитви за спокій душі просять
ДРУЖИНА, ДІТИ, ВНУКИ і РОДИНА

В пам'ять нашого незабутнього

СВ. П.
о. катехити

МИКОЛИ ДЯДЯ

який відійшов у вічність 18-го серпня 1995 р. в Едмонтоні, Канада, підписані колишні учні ґімназії в Ляндсгуті, Баварія своїми пожертвами на греко-католицьку духовну семінарію в Рудному, Україна сплітають йому нев'янучий вінок і висловлюють вдячність за його опіку та релігійне виховання. Пам'ять про нього як людину великих чеснот і особливого духовника залишиться у нас до кінця нашого життя.

по 50 дол. зложили: Стефанія Чорній-Бабій, Іванка Охота-Пенкальська, Лідія Мручкевич-Черник, Слава Андрушків-Скрипакевич, Християна Жарська-Шох, Наталка Деркач-Білоус, Ярослава Обух-Качмарик, Іванка Сисин-Лагода, Ірена Дзюбіна-Мандич, Василь Голод, Богдан Кузишин, Богдан Титла, Маркіян Титла, Евген Титла, Богдан Рабій, Володимир Зініч, Ярослав Зініч, Алько Слоневський, Ярослав Сисин, Богдан Обух, Ігор Сохан, Богдан Данко, Тарас Гунчак;
25 дол. зложила: Лідія Пеленська-Паславська;
20 дол. зложила: Ірена Гунчак-Паславська.

З невимовним болем повідомляємо, що 18-го грудня 1995 р. в Камарільо, Каліф. усп.ула в Господі, проживши 94 роки незабутня МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ і ПРА-ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ДАРІЯ СОФІЯ З БРИКОВИЧІВ МАТУШЕВСЬКА

ПОХОВАНА на цвинтарі Конейо Меморіял Парк у Камарільо.

ПАРАСТАС і заупокійна Служба Божа були відправлені в українській католицькій церкві Рождества ПДМ в Лос Анджелесі, Каліф.

Залишені в смутку:

дочка — ГАЛИНА ГАНКЕВИЧ
син — ЙОСИФ МАТУШЕВСЬКИЙ з жінкою ЄЛИСАВЕТОЮ
синова — ГАЛИНА
внуки — ЛАРИСА ПАВЕРС, ДАРІЯ КАРПЯК з чоловіком ЛЮБОМИРОМ, МАРІЯ ТАФОЯ з чоловіком ЕЛ, АҐНЄШКА НАЙҐРОЦЬКА з чоловіком ВАЛДЕМАРОМ, ПЕТРУСЬ МАТУШЕВСЬКИЙ
правнуки — ХРИСТІЯН, ТАРАС, АНДРІЙ, ТАЇСА, АДАМ і КАРІНА
пра-правнуки — ТАЇСА і ДАКОТА
і родина в ЗСА, Польщі, Канаді й Україні.

Замість квітів родина і приятелі зложили $1700.00 на Манастир Сестер Василіянок в Івано Франківську, де покійна ходила до школи.

Вічна їй пам'ять!

ВЕРХОВНИЙ СУД Афганістану підтвердив законність уповноваження президента країни Бурганудціна Раббані, назвавши його „єдиним легітимним керівником держави", вибраним на цей пост у січні 1993 року на засіданні Віча народних представників. Верховний суд при цьому гостро засудив і визнав „повністю недійсними" рішення групи ісламських священнослужителів, які на початку квітня проголосили „президентом" Афганістану лідера опозиційної організації Талібан муллу Мохаммеда Омара. Суд потрактував наміри духовенства „антиурядовим кримінальним злочином". Проти згаданого рішення релігійних діячів виступив також голова Фронту національного порятунку Афганістану Себгатулла Моджаддеді.

Річні загальні збори Дітройтської Округи УНС

Річні загальні збори Дітройтської Округи УНС відбулися у неділю, 3-го березня 1996 року, о год. 20-ій по полудні у приміщенні СУА у Воррені Миш. На збори приїхала секретар УНСоюзу Марта Лиско.

Управа Дітройтської Округи УНСоюзу на 1996 рік (сидять, зліва): Й. Постоловський, Я. Базюк, Р. Лазарчук, секретар УНСоюзу М. Лиско, О. Серафин, С. Віхар; (стоять, зліва): О. Марущак, П. Залуга, О. Бігун, З. Василькевич, С. Марзотта, Ю. Руб, Д. Кошильовський і д-р А. Слюсарчук.

Збори відкрив голова Округи д-р Олександер Серафин. Він привітав присутніх, ствердив правосильність зборів і подав запропонований порядок нарад, який було прийнято. Опісля попросив одноквилинною мовчанкою вшанувати пам'ять померлих членів Округи. На предсідника попрошено д-ра О. Серафина, а на секретаря Р. Лазарчука, як також до Президії попрошено М. Лиско. Р. Лазарчук прочитав протокол з минулорічних Загальних зборів, який прийнято без змін.

Найперше звітував голова Округи. Він інформував, що як радний УНСоюзу був на двох нарадах Головного Уряду і як член комісії будинку брав участь у нарадах відносно будинку УНСоюзу. Далі подав до відома, що деякі відділи нашої Округи мусіли бути злучені через низький стан членів. О. Серафин був присутній на Загальних зборах трьох відділів Округи. Округа придбала 43 членів, що становить 37 відсотків квоти. У жовтні відбуто організаційні наради Округи. У травні спільно з кредитівкою „Самопоміч" відбувся успішно семінар на тему „фінансові справи". У січні цього року також спільно з кредитівкою і Товариством „Самопоміч" відбулася інформативна зустріч з новоприбулими. Крім того, кількакратно висвітлювано фільм „За стерном долі". У липні відбувся на оселі „Діброва" традиційний Союзовий День з гарною програмою. При кінці шкільного року роздано абсольвентам „Рідної Школи" фінансові нагороди. Також роздано фінансові нагороди двом випускникам середньої школи Непорочного Зачаття і також чотирьом випускникам суботньої школи при катедрі св. Покрови. О. Серафин репрезентував Округу під час зустрічі з генеральним консулем України у Чикаґо Віктором Кириком, як теж під час зустрічі з губернатором Енґлером під час проголошення Тижня Братських Організацій. Д-р Серафин був вибраний визначним абсольвентом Вейнського університету на 1995 рік. Члени Округи поширювали інформації про УНСоюз під час різних імпрез та дописували до преси. Вкінці подякував членам Управи за гарну співпрацю.

Секретар Р. Лазарчук звітував про його вклад праці, а касир Я. Базюк про фінансові справи Округи, які виказали сальдо на кінець року 2,717.39 дол. Голова Контрольної комісії Ольга Марущак подякувала Управі за гарну працю і подала внесок на уділення абсолюторії, який прийнято одноголосно. У дискусії над звітами брали участь Р. Куропась, Д. Строїч, В. Лещук і Р. Лазарчук. За номінаційну комісію звітував С. Віхар і запропонував такі особи до нової Управи: голова — д-р О. Серафин, заступник голови і англомовний референт преси — С. Віхар, касир — Я. Базюк, секретар — Р. Лазарчук, референт преси і зв'язків — З. Василькевич, референт зв'язків — д-р А. Слюсарчук, референти програмово-господарські — Ю. Руб і О. Бігун, вільні члени — Р. Куропась, Д. Кошильовський, П. Залуга і Г. Корбяк; Контрольна комісія — О. Марущак, Й. Постоловський і С. Марзотта. Листу Номінаційної комісії прийнято одноголосно.

Вкінці попрошено до слова М. Лиско, яка поґратулювала Окрузі за гарну працю і за аплікації нових членів, які подали секретарі Л. Лаврин, П. Залуга, д-р А. Слюсарчук, В. Лещук і Р. Куропась. Вона інформувала, що у 1995 році частинно здержано спад членства УНСоюзу, що є позитивним явищем. М. Лиско інформувала також про стан УНСоюзу, його працю і членство. Вона звернула особливу увагу на нові поліси т. зв. Юніверсал лайф, які є компетивні з полісами інших фірм. Заохочувала продавати забезпечення на вищі суми, а особливо звернути увагу на членів з полісами т. зв. ендавмент, на суспендованих членів і тих, поліси яких вигасали. За цим повинні особливо слідкувати секретарі. Крім того інформувала секретарів про нові вимоги для виповнювання різних форм на забезпечення.

Переобраний голова д-р Серафин подав плян праці на 1996 рік. Деякі активності це: організаційні наради для секретарів, літня зустріч активу УНС на „Діброві", ще один семінар, можливо з кредитівкою „Самопоміч" про фінансові справи, дальше висвітлювання фільму „За стерном долі" і більш інтенсивна акція за збільшення членства.

У різному забирали голос: І. Прийма, д-р А. Слюсарчук, В. Лещук, С. Віхар, М. Шумило, З. Василькевич і О. Марущак. На усі питання М. Лиско давала ~~вичерпні відповіді~~ та вияснення.

Загальні збори закрив д-р Серафин. Він подякував у першу чергу М. Лиско і усім присутнім за участь та попросив усіх на перекуску.

Зенон Василькевич

